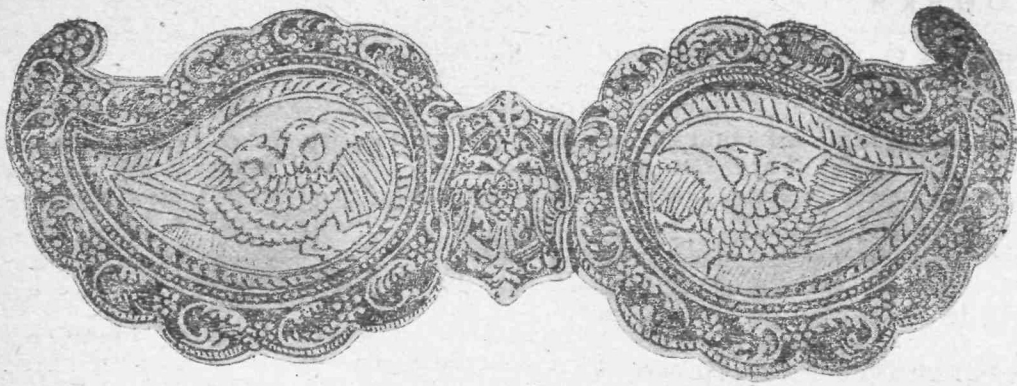

ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

82

Ἀποσπάσματα ποιήματος εἰς τὸν θάνατον νεαροῦ ποιητοῦ.

Κι' ἀπὸ δῶ, μὲ τὴν ὄψι δλη χαμένη, ὁ στο-
χασμός μου μὲ ἔφερνε στὴν τρομερὴ μαρμαρίνη
θύρα καὶ ἄπλωσα τὰ χέρια.

Θὰ ἔβλεπα τοῦ Ἄδου τὸν ἄκαμπτο φύλακα,
νὰ πάη δι' ἀχόρταγο ἀνοικτὸ λαρύγγι, τριπλὰ
μουγκρίζοντας. Καὶ τὸ βραχνὸ κλάμα καὶ οἱ
πικροὶ γογγυσμοὶ καὶ αἱ ἄγριες κραυγὲς καὶ αἱ
αἱματωμένες φλόγες, ἐκεῖ στὸν σκοτεινὸ ἀγέρα
νὰ ἡσυχάσουν.

Μὲ προσοχὴ θὰ ἐβάδιζα στὰ δλόμυρα κατα-
τόπια συλλογιζόμενος τοὺς ἐπιθυμητοὺς ἀναγ-
καλισμούς, ἀλλὰ δὲν ἐγύρισα ὀπίσω. Ἔστι στο-
χαζόμενα μὰ τῆς ψυχῆς μου ἡ τρομάρα ἢ το
τόση, ποῦ γύρισα τὰ μάτια ἀπὸ ἐπιθυμία καὶ ὄχι
ἀπὸ φόβο, καὶ εἶδα λαμπερὴ φλόγα ποῦ εἶχε
στὸν κόλπο τῆς ἑνα πνεῦμα.

Καὶ φερόμενο μὲ τὰ φτερούγια τῆς αὔρας ὑψώ-
νετο σὰν οὐράνιον νέφος καὶ φθάνοντας ἀνά-
μεσα στὰ ἄστρα, ἔγινε ἄστρο.

Καὶ κάθε ἄστρο στὸ γαλανὸν αἶρα, ἀκού-
στηκε νὰ χαιρετᾷ τὸ νέο σύντροφο ἄστρο, ποῦ
ὁμοίό τους ἦταν στὸ φωτισμὸ καὶ στὴν ἀρμον-
νία.

Σιγά, σιγά ἀνέβαιναν στὸν οὐρανὸν σύννεφα
πλεγμένα μὲ δροσερὰ τριαντάφυλλα καὶ ὁ ἔρω-
τας ἐπρόβαινε μὲ τὴ ξανθὴ σγουρὴ κόμη.

Στὴν ἀπέραντη χρυσῇ οἰκογένειᾳ τῶν ἀστέ-
ρων νὰ σὲ τριγυρίζει ἐρωτικὸ πνεῦμα καὶ μὲ
τὸ στίχο σου ἄλλα χεῖλη καὶ ἄλλα μάτια νὰ στε-
φανώσῃ.

Ἔσταμάτησε σὲ αὐτὸ τὸ κῆμα ποῦ προανήγ-
γελλε ἀνάμεσα στὸ τρεμούλιασμα τοῦ χρυσοῦ

τὸ χαμόγελο τῶν ἀστέρων, τὸ φεγγάρι βασιλιᾷ
τῶν οὐρανῶν.

Τὰ δλόγελα ἤρεμα μάτια ἀγνάντεψαν τὸν
οὐρανό, καὶ εἰς τὸ πρόσωπο ἡ ὥμορφη σκιά
λαμποκοποῦσε ἀπὸ ἐρωτικὸ πόθο.

Ἐπειτα ποῖα εἶναι αὐτὴ ποῦ προβαίνει μὲ
τόσα κάλλη, ποῦ μοιάζει μὲ τὸ ἐρωτικὸ ἀστέρι
καὶ μονάχη στὸν καθαρὸν αἰθέρα προχωρεῖ;

Παραπονεῖται σὰν τὸ ἀρνάκι, ποῦ ἀνάμεσα
στὴ θλιβερὴ σιγῇ τῆς νύχτας βελάζει γιὰ τὸ
χαμένο σύντροφο.

Ὁ ἦχος ποῦ ἀπὸ μακρὰ φαίνεται ὅτι κλαίει
τὴν ἡμέρα ποῦ πέθανε, τὴν ἡμέρα ἐκείνη . . .
ἡ ἀνάμνησι.

Ὅταν ὁ κακόμοιρος φίλος ἄκουε νὰ πλη-
σιασῇ ἡ ὥρα, ἐτραγούδησε τὴν ὑστερὴν μελωδίᾳ
στὴν Ἑλβίρα.

Καὶ σὺ θὰ μιμιθῇς ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ζῶγρα-
φίζοντας στὴν ὑστερὴν τοῦ κόσμου τὴν ἡμέρα,
ποῦ κάθε ἦχος θάνατι βουβός.

Γύριζε συχνὰ στὴ γῆ, ὅπου ἀναπαύεται τὴν
πρώτῃ ἡμέρα ποῦ πέφτει τὸ χιόνι, τὴ πρώτη
φορὰ, ποῦ ἀνοίγει τὸ ρόδο.

Τὸν βλέπω φτερουγίζοντας καὶ σὰ σιγαλὸ
φλίφλισμα νεόβλαστου φύλλου στὸν ἀγέρα ἀκούω
τὸ ψυθίρισμα.

Ἴσως ἐκεῖ, ἐνῶ μὲ τὲς φλέβες ἔβραζεν ὁ οἶ-
στρος ὅπου εἶναι ἡ Ἰταλία ἀντίζηλη τῆς Ρώ-
μης, τὸ εἰτίναζε ὁ κρότος τῶν ἀλύσεων.

Καὶ σήμερα ἀκόμη μοῦ τρέμει ὁ λογισμός,
σὰν τὴ μάννα, ποῦ μὲς τὴν ἀκρογιαλιὰ μὲ τὰ
μάτια ἔδιδε γοργότητα στὸ καράβι ποῦ ἔφευγε.

Καὶ φθάνει καὶ τὸ πέλαγο ὅλο ἐκύτταε ὠχρή,

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ἔπερνε θάλασσα μὲ τὸ χέρι ξορκίζοντας τὴ μά-
νητα καὶ τὴν ἐφιλοῦσε.

Δύστυχος, αἰσθάνεται τὴν τελευταία ὥρα νὰ
πλησιάζῃ καὶ τὰ μάτια ἀπὸ ἔρωτα τῆς φήμης
ἐκούραζε, κυττάζοντας τὸν ἥλιο ποῦ ἔφευγε.

Ποτὲ σβῶλο γῆς, ποτὲ ὁ ὥμορφος χρόνος δὲν
θὰ πρασινίσῃ γιὰ σέ, ἀλλὰ θὰ σέ φέρῃ σὲ κάποιον
λυσμονησμένο τάφο.

Γλυκὰ σὰ τὴ φλογέρα, ποῦ κόβει μακρινὴ τὴ
σιγὴ τῆς νύχτας, ἐπρόβαλε ἡ ἐρωτεμένη γυ-
ναῖκα καὶ ἔκλαιψε.

Αὐτὰ εἶναι τὰ εὐρεθέντα μέχρι τοῦδε Ἰταλικά
ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ. Ὁ Κουαρτάτος λόγον
ποιεῖ περὶ δύο ἄλλων Ἰταλικῶν ποιημάτων, τῶν
ὁποίων στίχους τινὰς εἶχε κρατήσῃ εἰς τὴν μνή-
μην του. Τὸ πρῶτον μὲ τὸν τίτλον *L'Anveleata*
(*Ἡ Φαρμακωμένη*) εἰς ἀνομοιακαταλήκτους
στίχους, ἵτις ἤρχιζεν οὕτω:

«Μιά παρθένα ἐπρόβαλε ἀπὸ τὸν τάφο, καὶ
σιγὰ σιγὰ πρὸς ἐμέ. . . .»

διευθύνετο. Ἦτο ἡ παρθένος σιωπηλὴ καὶ ὠχρὰ

«. . . . καὶ στήν ὄψι ἐφάνερον ἓνα πόνον,
ποῦ ποτὲ δὲν θὲ νὰ ἔχῃ τέλος. . . .»

Ὡς πρὸς τὴν καλλονὴν τῆς κόρης ἔλεγεν ὅτι
ὁ Ἀπρίλιος ἔθεσε ἐπ' αὐτῆς ἄνθος

«. . . καὶ εἶπε: Τὸ πειδ ὥμορφο ἄνθος,
σὴν πειδ παρθενικὴ κόρη.»

Προκειμένου περὶ τοῦ ἔραστοῦ τῆς δηλητη-
ριασθείσης ἔλεγεν ὅτι ἀπὸ τὸ κλειδοκύμβαλόν
τον ἐξήρχετο ἁρμονία ὁμοιάζουσα πρὸς ἐκείνη

«. . . ποῦ στὸ στήθος τοῦ Μαντζάρου ἔχει
τὴ ζωή. . . .»

Καὶ ἡ κόρη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἔραστοῦ
τῆς

«. . . πολὺ ἔρωτα ἔπινε γεμάτον ἀπὸ θά-
νατο. . . .»

Τὸ ἄλλο ποίημα σκοπὸν εἶχε νὰ προσελκύσῃ
τὴν προσοχὴν τοῦ ποιητοῦ Ρεγάλδου

. στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς Ἑλληνι-
κῆς Χώρας ποτισμένο ἀπὸ αἷμα, ἔπου νέος πο-
λεμιστῆς κοιμάται.

τὸν ὁλοῖον εἶχον ἀφίσῃ ὥς νεκρὸν ἐπὶ τοῦ
πεδίου τῆς μάχης καὶ τόσον ἦτο ὠραῖος, ὥστε

. . . ὑποχωροῦσε ἡ ἀρχαία τέχνη στὴ
φύσι:

Καὶ ἐξηκολούθει ὁ ποιητῆς:

. . . Αὐριον ἴσως αὐτὸ θὰ κατεβῇ κάτω
στὴ γῇ, ἀνάμεσα στὰ δοξασμένα ἔρματα ποῦ
κεῖνται στὴ γῇ καὶ ἀνάμεσα στὰ δάκρυα
ποῦ κλεισμένα εἶναι στὴν καρδιὰ τῶν γεν-
ναίων.

Καὶ θὰ φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ:

. . . Ἀπὸ τὸ μακρινὸν κάμπο τοῦ
ἐχθροῦ ἕνας στεναγμός.

Ἄλλ' ἰδοὺ ἐγείρεται, θεωρεῖ πέριξ.

. . . Καὶ δὲ λυπῆται ὅτι βρίσκεται μο-
ναχὲς μὲ τὸ σπαθί του.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ Σολωμὸς προσκαλεῖ
τὸν Ρεγάλδου νὰ ψάλλῃ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν
παλληκάρι, ἀνερχόμενον εἰς τὴν κορυφὴν λόφου
ἐκεῖ πλησίον, ἄλλο δὲν βλέπει εἰς τὸ χωριὸν του
παρὰ:

. . . λίγο καπνὸς ποῦ ὁ ἀγέρας δὲν
εἶχε ἀκόμῃ σκορπίσῃ.

Κρίμα ὅτι εἰς τοῦ Κουαρτάτου τὴν μνήμην
εἶχον μόνον μείνει ἡ ὑπόθεσις καὶ οἱ ὀλίγοι
στίχοι, οὓς μεταφράσαμεν.

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

Ὁ κ. Δε - Βιάζης ἀνεῦρε καὶ ἄλλο ἀνέκδοτον
Ἰταλικὸν σονέτο τοῦ Σολωμοῦ μὴ περιλαμ-
βανόμενον εἰς τὴν συλλογὴν του. Εἶνε αὐτο-
σχέδιασμα μὲ ὑποχρεωτικὰς ρίμες. Πρὸς συμ-
πλήρωσιν τῶν σονέτων, τὰ ὁποῖα τελειώνουν
εἰς τὸ φύλλον αὐτοῦ τῆς »Πινακοθήκης«, δημο-
σιεύομεν τὴν ὑπὸ τοῦ συνεργάτου μας κ. Δε-
Βιάζου σταλεῖσαν μετάφρασιν.

Ὁ Ἅγιος Διονύσιος.

Μ' ἐπέταξε ὁ νοῦς μου ἐκεῖ ψηλὰ στὴ λάμψι
ποῦ χαροποιεῖ ὅλα τὰ θεῖα ὄντα καὶ ξαγνάντεψα
τὸν Ἅγιον Ποιμένα μας ποῦ διηρῦνε τὸ χορὸ
τῶν Σεραφεῖμ

*

Σὲ κάθε γῦρο, ποῦ ἔκαναν, ἠῦξανε στὴ ὄψι
τῶν Ἐκλεκτῶν Πνευμάτων ἡ μεγάλη ἀφοσίω-
σις καὶ τὰ ὁλόαгна Χερουβεῖμ συνώδευσαν μὲ
ἁρμονικὴ ψαλμωδία.

*

Δυνατὰ ἐτονίζετο ἡ Ἀγάπη, γιὰ τὴν στὰ βάθῃ
τῆς καρδιᾶς τοῦ Διονυσίου εἶνε πολὺ ἀνυψωμένη
ἡ ἀδελφικὴ ὑπερβολικὴ φιλία.

*

Τότε ἐτελείωναν τὰς ψαλμωδίας αἱ ἑορταὶ
καὶ τοῦ χοροῦ ἡ εὐθυμία. Ἐτρεχαν ὅλοι οἱ
Ἐπουράνιοι νὰ τὸν ἀσπασθοῦν.